

I
Onaj koji je prvi put u vodi video svoje lice,
I služio je i u snu,
Sada se pred ogledalom samom sebi dopada,
I svoj svet pod boje skriva.

V
Onaj koji je i kraj bogate trpeze plemenitih
Ostao umeren i skroman,
Sada se pretvorio u slugu radosti i nagona,
A iz bede mu je nestala svaka vrlina.

IX
Onaj koji je svojim vezom upijao tuđe suze,
Težio osmehom saučešća,
Sada traži i želi muke drugih,
I iz čistog im se mira raduje.

XIII
Onaj koji se u slobodnom vremenu odmarao,
Kako bi se svež suočio sa zlom,
Sada u zburadosti nalazi svoj mir,
A u njoj i svoju slavu traži.

XVII
Onaj koji je uvek pozivan na tuđe gozbe,
Koji je vladao stolom malih ljudi,
Sada ni u domu svom ne može sesti u pročelje,
Koje je interesa drugih postalo kljalište.

XXI
Onaj koji je ceo život proveo u sobi,
Koga su odande sahranili gde se i rodio,
Sada je takav ko ni cilja, ni sveta nema,
U kojem bi počivao bar kao uspomena.

XXV
Onaj koji se dodvorio budućnosti,
Jer je bio štedljiv u govoru,
Sada je unapred kupuje na kredit,
I s praznom glavom o njoj galami.

XXIX
Onaj koji se nikada nije držao nijednog pokreta,
I majstorski, odlično obavljao rad,
Sada računa sa svakim pokretom,
I pred minute se baca.

XXXIII
Onaj koji je rođenjem nasledio smrt,
A izrečenom rečju razdor,
Sada živi životom kipova,
I cvili kod drskih rečenica.

XXXVIII
Onaj koji nije imao izbora,
A publika ga je već čekala,
Sada se zbog prljavih stvari ne stidi,
Jer za svoju bit ni u sebi ne traži potvrdu.

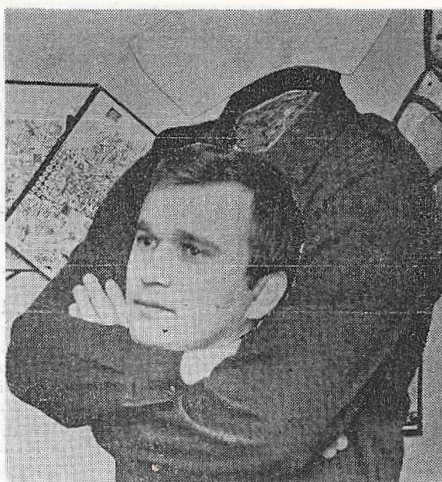
XLI
Onaj čiji je stan poplavljen zbog njegove [aljkavosti],
Dobio je novi posle jedne reči, a njegov su
Sada dodelili nekom siromašnom đavolu,
Koji nije imao ni čin, ni partijskog [sekretara iza sebe].

XLV
Onaj koji je još gladan reči,
Vani čeči na salašu,
Sada čuva guske, tovi svinje,
Na vratu mu jaram pristojnosti.

XLIX
Vredi li snivati, otvoriti priviđenjima vrata,
Ostati u beskonačnom, u mašti,
Ako unapred znamo da nam je omča o vratu,
I treba sumnjati, ako želimo verovati.

LIII
Vredi li planirati, ponavljati poluglasno,
Čekati, pridržavati se pravila,
Ako već unapred znamo da su za prevaru
Prijatelji i igrači iza nas spremni.

LVII
Vredi li krenuti od Zida ili Rupe-smiraja,
Krenuti putem borbe gore na nebu,
Ako unapred znamo da tražiti, tragati treba i
[onda]
Ako su nas drugovi već odavno popljuvali.

kalman feher

*prole
gomena
ili ne
cveta cvet
na
moj šešir**

LXI
Vredi li žaliti se,
Može li se ono izgovoriti,
Pa da ima i smisla,
I ne izazove našu propast?

LXV
Hteli smo da govorimo o istini,
O istini kojoj je više nas potrebno,
Ali smo naučili, kada su nas izbacili,
Novu molitvu kojom zarađuju hleb.

LXIX
Čovek je sada sličan onom mekušcu,
Mišić mu se trza, svet mu je samo refleks [jedan],
Kako bi se tako i dalje formirao,
Prilagođava se da ga struja ponese dalje.

LXXIII
Čovek je sada sličan onom izgubljenom,
Ni majke, ni maćehe nema,
Kako bi se ovako i dalje savlađivao,
Kao oblo drveće unapred se isplače.

LXXVII
Čovek je sada sličan onom očajnom,
Iz njega je nestao svaki otpor,
Pomirenje obara vrednost cilja,
Jer se ne pokreće, iako ga stalno nukaju.

LXXXI
Čovek se povlači među svoja dobra,
Kao pokisla ptica plaši se za svoju kožu,
Kupuje kola, gradi vile,
Da bi od prevelike radosti pao u krevet.

LXXXV
Moj stanodavac je saziđao vikendicu na moru.
Već četiri godine je u inostranstvu a [zadržao je stan].
Interese države treba razumeti.
Sav novac mi na podstanarsku sobu odlazi.

LXXXIX
U modi je međusobno razumevanje,
U uspelim ga rečenicama jedni na druge [upiru],
Ako jedan viši interes tako zahteva,
I od njih bolje pronalaze.

XCIII
U Alabami je bio drugi,
S plantaža pamuka na plantaže riže lutao.
U Vijetnamu je već u prve redove dospao,
Posle smrti su ga na pamuk položili i [rižom posuli].

XCVII
I današnji svet poštuje, ceni lepotu.
I prošli put smo našoj dražesnoj sekretarici
S lepim nogama izglasali novi stan,
A ne radnici natečenih nogu.

CI
Mladić nije znao mađarski.
Baka je znala samo mađarski
Na liniji Senta—Bečež—Novi Sad
Ko bi od njih pre morao da uči jezik?

CV
Hrabri borci istine
Već su isanjali svoje snove.
Sinovi im se sa inostranim diplomama vraćaju,
A unuci dolaze kući samo da letuju.

CIX
Svet je uređen sistem nepravdi
Zašto smo mu potrebni
Kao pticu koja je na zemlju pala
Iznutra nas trulež načinja

* Uvodno kazivanje iz knjige „Sto tužbalica“
(Száz panasza, Forum, Novi Sad, 1966.)

(Preveo s mađarskog: Jožef VARGA)